

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 4
Rotel 42

DOM
2022-09-19
Göteborg

Mål nr
B 5803-21

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Värmlands tingsrätts dom den 23 september 2021 i mål nr B 1849-20, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagaren Anna Rune
Åklagarkammaren i Karlstad

Motpart (Tilltalad)

ROLF Lennart Eriksson, 19460607-8535
Eldaregatan 9, 681 35 Kristinehamn

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Carl-Gustaf Elwe
Kungsgatan 7, 652 24 Karlstad

SAKEN

Jaktbrott

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens dom.

Carl-Gustaf Elwe ska få ersättning av staten med, rätt räknat, 19 926 kr, varav 5 945 kr för arbete, 9 240 kr för tidsspillan, 756 kr för utlägg och 3 985 kr för mervärdesskatt. Staten ska stå för denna kostnad.

Rolf Eriksson får ersättning av allmänna medel för egna rättegångskostnader med 2 874 kr.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten dömer Rolf Eriksson enligt åtalet och bestämmer påföljden till villkorlig dom i förening med böter.

Rolf Eriksson har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

UTREDNING I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma skriftliga bevisning som tingsrätten. Inspelningarna av förhören med de där hörda personerna har spelats upp.

På Rolf Erikssons begäran har hovrätten hållit vittnesförhör med Christer Gran och Calen Toma.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Vad som förevarit i hovrätten föranleder inga andra bedömningar än de som tingsrätten gjort i fråga om straffansvar. Den överklagade domen ska således fastställas.

Vid denna utgång i skuldfrågan har Rolf Eriksson yrkat ersättning för sina egna rättegångskostnader med sammanlagt 2 874 kr, varav 1 024 kr avser resekostnader och 1 850 kr avser ersättning till vittnet Christer Gran. Kostnaden har varit skäligen motiverad för att Rolf Eriksson skulle kunna ta tillvara sin rätt och inställa sig till förhandlingen. Hans begäran om ersättning av allmänna medel för dessa kostnader ska därför bifallas.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 17 oktober 2022

Domare: Hovrättslagmannen Hjalmar Forsberg, hovrättsrådet Ola Zetterquist och f.d. lagmannen Ingvar Paulsson samt nämndemännen Christer Wrangsten (skiljaktig) och Gunnel Adler

SKILJAKTIG MENING, se nedan

Nämndemannen Christer Wrangsten är skiljaktig och anför: Det framgår av utredningen att det är praktiskt taget uteslutet att något annat vapen än Rolf Erikssons har avlossat det skott som dödade älgen. Rolf Eriksson har enligt egen utsago inte lånat ut vapnet och han har inte kunnat lämna någon trovärdig förklaring till hur någon annan skulle ha kunnat använda hans gevär för att skjuta älgen. Det föreligger under sådana omständigheter inte något rimligt tvivel om att det var Rolf Eriksson som sköt älgen. Han har inte heller vidtagit någon åtgärd för att lindra den skadeskjutna älgens lidande. Han ska därför dömas för jaktbrott. Jag bestämmer påföljden till villkorlig dom, som ska förenas med dagsböter. Överröstad i denna del är jag i övrigt ense med majoriteten.

VÄRMLANDS TINGSRÄTT

DOM2021-09-23
meddelad i
Karlstad**Mål nr:** B 1849-20**PARTER** (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**ROLF Lennart Eriksson, 19460607-8535
Eldaregatan 9
681 35 KristinehamnOffentlig försvarare:
Advokat Sven Severin
LEX Advokatbyrå HB
Box 5305
102 47 StockholmOffentlig försvarare genom substitution:
Advokat Carl-Gustaf Elwe
Advokat Carl-Gustaf Elwe AB
Kungsgatan 7
652 24 Karlstad**Åklagare**Kammaråklagare Marcus Nyman
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Karlstad
Box 1907
651 19 Karlstad

DOMSLUT**Åtal som den tilltalade frikänns från**Jaktbrott, 43 § 1 p jaktlagen (1987:259) och 45 § 1 st 4 p jaktlagen (1987:259)
2018-11-08**Förverkande och beslag**Yrkandet om förverkande av i beslag taget gevär, kula, hylsa samt ammunition avslås.
Beslagen hävs. (Polismyndigheten Region Bergslagen, nr 2018-5000-BG117098.1-3).**Ersättning**

1. Sven Severin får ersättning av staten med 9 094 kr. Av beloppet avser 7 275 kr arbete och 1 819 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Västra Torggatan 13
Telefon
054-14 84 00**Öppettider**
måndag - fredag
08:00-16:00**Postadress**
Box 188
651 05 Karlstad**E-post**
varmlands.tingsratt@dom.se
Webbplats
www.varmlandstingsratt.domstol.se

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att tingsrätten ska döma Rolf Eriksson till ansvar för jaktbrott enligt följande gärningsbeskrivning och lagrum.

Åtalspunkt 1 - Jaktbrott

Rolf Eriksson har olovligen jagat på annans jaktområde och där skjutit en älg, vilken skadades och senare dog. Det hände omkring den 8 november 2018, eller några dagar därefter vid Torshagen, Petersberg och Bäckäng, Väse, Kristinehamns kommun.

Eriksson har, efter att ha skadskjutit älgen, inte vidtagit de åtgärder som behövdes för att djuret skulle kunna spåras upp och avlivas.

Eriksson begick gärningarna med uppsåt eller av grov oaktsamhet.

Lagrum: 43 § 1 och 45 § första stycket 4 jaktlagen (1987:259)

Åklagaren har därtill yrkat att i beslag taget gevär, kula, hylsa samt ammunition ska förverkas från Rolf Eriksson enligt 49 § jaktlagen.

Rolf Eriksson har förnekat gärningen. Han har motsatt sig åklagarens yrkande om förverkande av den i beslag tagna egendomen.

UTREDNINGEN

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat information från Naturvårdsverket, en karta, ett fotografi av Rolf Erikssons bil samt ett sakkunnigutlåtande från NFC. Rolf Eriksson har hörts över åtalet. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Niels Knudsen, Marcus Havi Borg, Maria Hjertman, Anna-Karin Heino och Robert Larsson. Förhören har dokumenterats genom inspelning. Av vad de i målet hörda personerna har uppgett redovisar tingsrätten följande.

Rolf Eriksson

Han jagar inte på Bäckäng utan på Petersberg. Han fick jakten på Petersberg runt 1980. Han jagar rådjur och annat småvilt där. Förra ägaren till marken hette Christer Borg. Christer och han var mycket goda vänner. De hade kommit överens om att de skulle skjuta vartannat rådjur på marken, men de sade aldrig hur mycket som fick skjutas. Christer ville att han skulle jaga älg på marken. Han tackade nej till det. Han klarar inte av att jaga älg sedan en bäckenbensfraktur 1994. Han har även haft rättighet att jaga älg på andra ställen men har tackat nej till det. Det finns ingen anledning för honom att jaga älg olovligen när han har möjlighet att jaga älg lagligt på annan mark. Han har aldrig skadeskjutit ett djur utan att göra eftersök. Det har nog hänt varenda jägare att man skadeskjuter ett djur. Han har byggt ett älgtorn på Petersberg dit han kan ta sig med bilen. Han har inte varit vid tornet de aktuella dagarna kring den 8 november 2018. Han var kanske ute och sökte Christer runt den 8 november. Han var ofta ute och hälsade på Christer, men körde inte vägen förbi tornet då. Det går inte att köra vägen förbi Bäckäng om man skulle köra till Christer. Han hade inte med sig vapnet då. Han känner nog Niels Knudsen pappa. Marcus Borg är Christer Borgs barnbarn. Han vet inte vem Maria Hjertman är. Det finns ingen konflikt mellan honom och någon av vittnena. Han har inte träffat polisen annat än i samband med det här tillfället. Han minns att Marcus Borg ringde och frågade honom om han hade varit ute och jagat dagen innan. Från där han jagar till platsen där älgen påträffades är det nog mellan 1,5 och 2 km. Det är underligt att älgen skulle gått så långt som från Bäckäng till platsen där den hittades. En påskjuten älg söker sig till vatten. Det är märkligt att älgen då skulle ha passerat bäcken i Bäckäng och gått till den platsen där den påträffades. Han tror att älgen är påskjuten någon annanstans. Han har läst om att älgen var skadad i bogen, lungan och buken. Normalt lever inte ett djur mer än ett par timmar med en sådan skada. Han var bjuden på grisjakt, det var därför han hade geväret framme när polisen kom hem till honom. Han var inte nervös då, han kunde bara inte minnas var han hade lagt nyckeln till vapenskåpet. Slutstycket satt i geväret när polisen kom. När han kör med geväret i bilen lägger han geväret i bagaget och slutstycket i handskfacket. Han hade skarp ammunition i magasinet, men en tomhylsa i loppet. Tomhylsan var där för att spara på slagstiften. Vapnet är ofarligt om man har en tomhylsa i loppet. Det

finns ingen möjlighet att kulan som hittades i älgen är skjuten ur hans vapen. Han har lånat ut sitt vapen tidigare, men inte i tiden runt händelsen. Det är ett kulgevär, kaliber .30-06, vilket nog är den vanligaste kalibern i Sverige.

Robert Larsson

Han arbetar som forensiker på NFC och har skrivit utlåtandet. I det här fallet fick de in en begäran om att göra en jämförelse av en kula och ett vapen. Vapenpipor är ofta räfflade, det innebär att det finns vridna spår i pipan (s.k. bommar) som ska ge kulan rotation och därmed stabilitet när den färdas genom luften. Piporna är olika från vapen till vapen, de kan ha olika typer av bommar, olika antal bommar och olika vridningsriktningar på bommarna, även bredden på bommarna är olika från vapen till vapen. I det här fallet stämde det överens med bommarna, vridningsriktningen och bredden på bomspåren som fanns på kulan. De kunde även se lite mikrospar. Det finns alltid små skador i piploppet som överför märken till kulorna som skjuts ut ur vapnet. För att se sådana märken får man titta på kulorna i mikroskop. Mikrospar är individuella från vapen till vapen. Även här kunde de se en del sådana spår som överförts från vapnet till kulan och som gjorde att de kunde binda ihop dem. Det kan finnas vapen vars spår kan likna varandra, men det är inte sannolikt att de förväxlas. Utlåtandet avser inte kalibern eller vapentypen utan det individuella geväret. De kunde binda kulan och vapnet till varandra med grad + 2. Vilket talar för att det är mellan 100 och 6 000 gånger troligare att det är det aktuella vapnet som skjutit kulan än något annat vapen. Resultatet var närmare grad +3 än grad +1. Han och en kollega har gjort oberoende bedömningar och kommit till samma slutsats. De landar ibland på grad +3 och + 4, när de analyserar kulor, men då är kulan mer intakt och med ett vapen som lämnar mer spår. Ett fabriksstillverkat vapen i gott skick lämnar färre spår. När kulan träffar så expanderar den och deformerar. Om kulan till exempel träffar ben så förstörs en del av spåren. Det hade blivit lite skador på den aktuella kulan efter att den träffat ben. Om den inte hade varit skadad så hade de kanske kommit till ett ännu starkare utlåtande. Det är skillnad på spår på kulan från vapnet och på skador som kommer från passage genom ben, de ser olika ut.

Niels Knudsen

Han fick ett samtal av någon som hade åkt på vägen där den döda älgen låg. Det var nog på förmiddagen. Det var ingen jakt på gång i närheten. När han kom dit låg en älgko mitt på vägen. Den var fortfarande varm i kroppen. Det var ett märkligt skott som satt 40–50 cm för långt bak för att vara riktigt. Han är jaktledare där ute. De är fem eller sex markägare som är med i jaktlaget. Han har varit jaktledare i tre år. Han har kontakt med jaktlagen runt omkring i den mån det behövs. Om något djur skulle vara skadeskjutet tar de kontakt med varandra omedelbart. Man ska ringa eftersöks-hund och göra allt för att hitta ett skadeskjutet djur. Han tror att de inte jagade älg det aktuella året eftersom det inte fanns någon älg att skjuta. Han och den andra jaktledaren ringde till de tre jaktlagen på markerna som angränsar deras marker söder- och västerut. De frågade om det var någon som hade jagat på grannmarkerna. Han fick veta att ingen av de angränsade markerna jagade. Han tror att det är mellan 600-800 meter från platsen där älgen påträffades till den mark där Rolf Eriksson jagar. Han har tidigare arbetat som slaktare. Det var han som tog fram kulan ur älgen, han gjorde det med en metaldetektor. Kulan satt kvar innanför revbenen. Det kan ha varit så att älgen var skjuten snett framifrån. Kulan hade expanderat men var i ett stycke. Älgen hade organskador, men inga skador på vitala organ. Det var några brustna tarmar och lättare lungskada. Skadorna var sådana att älgen hade kunnat klara sig ett tag. Han vet inte säkert hur länge älgen gått. Det är inte uteslutet att älgen hade gått ett par dagar, det var mycket blod i buken. Älgar kan gå skadade i flera dagar. Det var en vanlig frisk älg. Han kan inte bedöma om älgen har lidit. Det var bara ett skott som hade träffat älgen. Han är osäker på om älgkon hade en kalv.

Maria Hjertman

Hon bodde i närheten av Bäckäng tidigare. Bäckäng låg längre ner på vägen som gick utanför hennes hus. Det tar bara någon minut med bil från huset till Bäckäng. Hon är inte riktigt säker på var Petersberg ligger. Det är ganska länge sen, men hon vet att hon ofta såg Rolf åka förbi med sin bil. Hon vet inte direkt var Rolf jagade, men hon såg att han åkte längre ner på vägen. Hon tror inte att det fanns något jakttorn längre ner på

vägen. Hon har sett från köksfönstret att det stått ett gevär upp i baksätet på bilen när Rolf har kört förbi. Hon har sett pipan på geväret. Köksfönstret ligger nog bara en eller två meter från vägen. Det har varit flera gånger som hon har sett Rolf komma körande med vapen längs vägen. Hon jagar inte själv, men hennes sambo jagar. Hon är ganska säker på att det hon såg var ett gevär. Hon såg geväret från sidan och snett genom framrutan. Hon minns inte om hon såg Rolf i nära anslutning till den 8 november 2018. Hon tror att hon berättat något om det för polisen. Hon upplevde det som olustigt att Rolf åkte runt i bilen med vapen. Det var därför hon noterade det.

Marcus Havi Borg

Han har inte haft någon kontakt med Rolf efter att älgkon anträffades. Han minns att han har pratat med polisen Anna-Karin, han känner henne och trodde inte att det var ett förhör. Det är möjligt att han ringde Rolf, han har inget minne av det idag. Han minns att han pratat med Rolf och frågat om han varit ute på marken och jagat. Han brukar fråga Rolf det eftersom de jagar på samma mark. Han tror att han och Rolf mest pratade om rådjursjakten. Han själv är barnbarn till Christer Borg. Det var Christers mark. Rolf och Christer var gamla vänner. Han vet att de två har haft en muntlig överenskommelse om jakten. Det är inget som finns på papper. Han vet inte vad överenskommelsen innebar, men det kan stämma bra att Christer tillät Rolf att jaga småvilt på marken. Petersberg var inte anslutet till något älgskötselområde.

Anna-Karin Heino

Efter att älgkon anträffades var en polishundpatrull på plats för att dokumentera den misstänkta skottplatsen. Hundpatrullen sökte på ett stort område söder om Bäckäng, i det område som Rolf ska ha jagat på. Hunden är en godkänd vapenhund och söker efter vapen, krut och vapendelar. Det hittades ingen tomhylsa och man kunde därför inte bedöma var älgkon blev påskjuten. Hon och en kollega gjorde senare en husrannsakan hemma hos Rolf. De förklarade att de hade beslut om att hålla förhör och göra husrannsakan för att verkställa beslag av ett jaktvapen. De började med att hålla förhöret. När de sade att de ville ha vapnet sade Rolf att han hade vapensåpet i

källaren. Rolf hittade då inte nyckeln till vapenskåpet. De började leta efter nyckeln, men hittade den inte. Rolf sade att han kunde leta själv och komma ner med vapnet till stationen senare. De förklarade att om de inte hittade nyckeln så skulle de tillkalla en låssmed. Rolf uppvisade ett stressat beteende. Han var väldigt nervös, darrig, svettig och irrade omkring planlöst. Många som kommer i kontakt med polisen blir nervösa, men hon reagerade på det. Plötsligt sade Rolf något i stil med ”Ja just det” och gick ner till källarens trappavsats. Där hängde massa kläder. Han skuffade undan kläderna och tog fram ett jaktvapen. Det var det vapnet som skulle tas i beslag. Rolf sade inte varför vapnet stod just där eller något om att han skulle ut och jaga. De var tydliga med att det var just det vapnet som de skulle ta i beslag. De hade varit nere vid vapenskåpet tidigare och gått förbi vapnet flera gånger i trappan. När de anträffade vapnet så var vapnet skjutklart. Rolf ville själv göra patron ur och ta ur magasinet. När de plundrade vapnet fanns det skarpa patroner i magasinet. De gjorde patron ur och en tomhylsa fanns i loppet. Hon kan inte förstå varför Rolf skulle behöva ha en tomhylsa i loppet för att skydda slagstiftet. Det hade bara varit ett ögonblicks verk att ladda in en skarp patron i loppet. Det är inte förenligt med god jägarsed att förvara vapnet så. Det var inte så konstigt att man inte hittade någon skottplats eftersom tomhylsan satt kvar i vapnet. Hon skulle tro att anledningen till att husrannsakan genomfördes efter så lång tid var hög arbetsbelastning.

DOMSKÄL

Skuld

Utgångspunkter för tingsrättens prövning

För en fällande dom i brottmål krävs det att domstolen genom utredningen som har lagts fram finner att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har begått den gärning som åklagaren påstår.

I målet som nu är för handen har tingsrätten därmed att pröva om det är ställt utom rimligt tvivel att Rolf Eriksson, på den tid och plats som åklagaren har angett i

gärningsbeskrivningen, olovligen har jagat på annans jaktområde och där skadeskjutit en älg och om han därefter inte har vidtagit nödvändiga åtgärder för att älgen skulle kunna avlivas. För att kunna nå en slutsats får prövningen göras i flera led. Tingsrätten har att inledningsvis pröva frågan om åklagaren visat att det är Rolf Eriksson som skjutit älgen. För det fall den frågan besvaras jakande får frågorna om detta skett på annans jaktområde, om detta skett olovligen och om Rolf Eriksson inte vidtagit nödvändiga åtgärder efter att älgen skadeskjutits prövas.

Är det Rolf Eriksson som har skjutit älgen?

Av vittnesförhöret med Robert Larsson och sakkunnigutlåtandet från NFC framgår att resultatet av den tekniska undersökningen talar för att kulan är utskjuten ur Rolf Erikssons gevär med grad + 2. Det innebär att det är mellan 100 och 6 000 gånger mer sannolikt att kulan som dödat älgen är skjuten ur Rolf Erikssons gevär än att den är skjuten ur något annat gevär. Tingsrätten anser mot bakgrund av utlåtandet och det faktum att den döda älgen påträffats i nära anslutning till den mark som Rolf Eriksson jagar på att det får anses praktiskt taget uteslutet att något annat vapen än Rolf Erikssons har avlossat skottet som dödat älgen.

Omständigheten att det är Rolf Erikssons gevär som har avlossat kulan talar även för att det är han som har skjutit älgen. Denna omständighet kan dock inte ensamt leda till bedömningen att det också är visat att Rolf Eriksson själv sköt älgen. Enligt tingsrätten kan det tex inte uteslutas att någon annan hanterat vapnet. Rolf Eriksson har invänt att han inte har skjutit älgen, att han inte har jagat alls under den aktuella tidsperioden och att han inte har lånat ut sitt gevär. I egenskap av ägare till vapnet bör Rolf Eriksson ha vetskap om vem som har haft tillgång till hans vapen och vem som kan tänkas ha använt vapnet under den aktuella tidsperioden. Enligt principen om rätten till rättvis rättegång har Rolf Eriksson dock, i egenskap av tilltalad i ett brottmål, ingen skyldighet att på något sätt underlätta åklagarens arbete genom att ange någon annan eller bidra till utredningen eller bevisningen i målet genom att göra medgivanden eller tillhandahålla belastande material. Inte heller ska Rolf Eriksson åläggas någon förklaringsbörda.

Det ankommer fortsatt på åklagaren att presentera sådan bevisning som medför att det kan anses ställt bortom rimligt tvivel att det är Rolf Eriksson som har skjutit älgen.

Åklagaren har inte åberopat någon bevisning som visar på en specifik skottplats eller som binder Rolf Eriksson till en plats från vilken skottet mot älgen avlossats. Maria Hjertman har förvisso uppgett att hon sett Rolf Eriksson passera hennes hus i sin bil vid flera tillfällen, men hon inte minns om såg Rolf Eriksson vid den för målet aktuella tiden. Hennes uppgifter kan därmed inte binda Rolf Eriksson till de platser som anges i gärningsbeskrivningen den aktuella tiden, än mindre till någon skottplats. Vidare finner tingsrätten inte skäl att betvivla riktigheten av de uppgifter som har lämnats av de övriga i målet hörda vittnena, men kan konstatera att ingen av dessa har gjort några iakttagelser av Rolf Eriksson den 8 november 2018 eller dagarna dessförinnan.

Genom Anna-Karin Heinos utsaga är det utrett att Rolf Erikssons vapen vid tidpunkten för husrannsakan förvarades med skarp ammunition i magasinet och med en tomhylsa i loppet. Det ska dock noteras att husrannsakan hos Rolf Eriksson genomfördes nästan ett år efter att älgen sköts. Detta innebär enligt tingsrätten att det inte går att dra några säkra slutsatser av omständigheterna kring vapnets förvarande vid tiden för gärningen.

Tingsrätten bedömer mot bakgrund av ovanstående att åklagaren inte har förmått visa att det är Rolf Eriksson som har skjutit älgen. Vid denna slutsats saknas det anledning att pröva resterande frågor om jaktens lovlighet m.m. Åtalet för jaktbrott ska istället ogillas.

Övriga frågor

Vid angiven utgång ska åklagarens yrkande om förverkande av i beslag tagen egendom avslås.

Den av den offentliga försvararen begärda ersättningen är skälig. Eftersom Rolf Eriksson frikänns från åtalet ska kostnaden för den offentliga försvararen stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Ett överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 14 oktober 2021.

Överklagandet prövas av Hovrätten för Västra Sverige.

Emma Kvartsberg

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se